'De invloed van de COVID-19-pandemie op het mentale welzijn van zwangeren en vrouwen in de kraamperiode

Haio: COUDRON Sébastien , KUL
Promotor: VAN NULAND Marc , KUL
Praktijkopleider: ADRIAENS Veronique , Barzeele Joke , DOUBEL Peter

Context: Een verslechtering van de mentale gezondheid zowel prenataal als postnataal kan ernstige negatieve invloeden hebben op moeders, foetussen en kinderen. Bij eerdere pandemieën werd een toename van negatieve mentale symptomen reeds vastgesteld. Het effect van de COVID-19-pandemie op de geestelijke gezondheid van zwangere en postnatale vrouwen blijft echter onduidelijk.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze studie was om aan de hand van een systematische review volgens de PRISMA richtlijnen te onderzoeken wat het effect is van de COVID-19-pandemie en bijkomende maatregelen op de mentale gezondheid van zwangere vrouwen en vrouwen in de postpartumperiode. Symptomen betreffende depressie, angst en stress werden onderzocht.

Methode: Pubmed, Web of science en Embase werden doorzocht via zoektermen. Aan de hand van de Rayyan-tool werden door twee onderzoekers blind van elkaar vanuit 1428 studies uiteindelijk negentien studies geïncludeerd op basis van onze in- en exclusiecriteria. De Critical appraisal tool van het Joanna Briggs instituut werd gebruikt om de studies op basis van methodologische en wetenschappelijke kwaliteit te rangschikken.

Resultaten: Tien studies onderzochten de postpartum doelgroep en tien studies de doelgroep zwangeren, terwijl één studie beiden onderzocht. In totaal waren er 41131 participanten (27384 in de pre-COVID-periode en 13747 in de COVID-periode). Zeven van de negen en zes van de zeven studies die respectievelijk depressieve- en angstklachten onderzochten, vonden een toename hiervan tijdens de COVID-pandemie. Drie van de vier studies die stressklachten onderzochten vonden eveneens een toename van deze klachten tijdens de pandemie. Bij de postpartum groep waren er maar drie van de tien studies die een significante stijging aantoonden van depressieve symptomen tijdens de pandemie. Twee studies toonden een significante afname van de klachten en de overige studies toonden ofwel geen significante verschillen ofwel inconclusieve resultaten. Er waren respectievelijk één en twee studies die stress- en angstsymptomen onderzochten in de postpartumgroep. Deze drie studies toonden een stijging aan van de klachten tijdens de pandemie doch omtrent angstklachten was er maar één studie waarbij dit effect statistisch significant bleek te zijn.

Conclusie: Onze systematische review toont dat zwangeren tijdens de eerste maanden van de COVID-pandemie een toename kenden van symptomen van depressie, angst en stress. Bij vrouwen in de postpartumperiode bleven de verzamelde resultaten inconclusief betreffende depressieve symptomatologie. De data was te beperkt om conclusies te trekken betreffende stress en angstsymptomen bij vrouwen in de postpartumperiode.